

Entree van Oosterland

Stedenbouwkundig schetsontwerp voor de herinrichting van het entreegebied

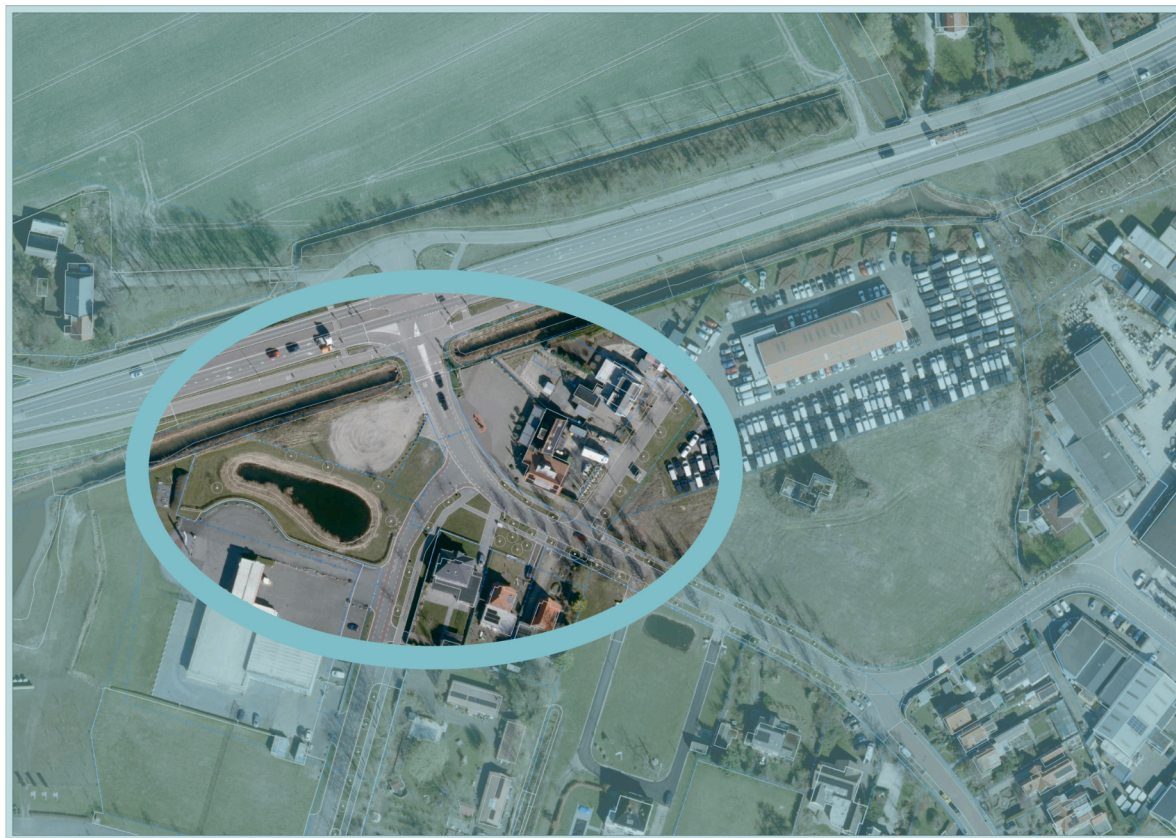
Inleiding

Dit is de toelichting op het stedenbouwkundig schetsontwerp voor de openbare ruimte van de Entree van Oosterland. Het opstellen van een uitgebalanceerd ontwerp op deze locatie was een uitdaging omdat er, vooral op het gebied van verkeer, veel complexe opgaven spelen in het plangebied. Toch was de wens om niet alleen een verkeerskundig verantwoord ontwerp te maken, maar vooral ook om een aantrekkelijk gebied voor bewoners, bezoekers en passanten te realiseren. Een visitekaartje voor Oosterland dus.

Met die uitdaging is de projectgroep aan de slag gegaan. De goede samenwerking tussen alle betrokken partijen, de open gesprekken en het enthousiasme van de projectgroepleden hebben een groot deel van het plezier en de kwaliteit van het schetsontwerp bepaald. Ook de overige inwoners van Oosterland hebben daar tijdens de informatieavond hun steentje aan bijgedragen.

Het resultaat is het voorliggende stedenbouwkundig schetsontwerp. Het schetsontwerp geeft de wenselijke kwaliteit en samenhangende ruimtelijke structuur aan voor de toekomstige inrichting van het gebied. Ook is er een eerste doorkijk gegeven naar de materialisatie, die overigens is afgestemd met een ander lopend project in de openbare ruimte in het dorp bij de schaatsbaan.

Het schetsontwerp is de basis en eerste stap op weg naar de technische uitwerking en uiteindelijk de uitvoering van het plan.

Globale ligging en omvang van het plangebied

Opgave

Voor de aanleiding van de start van het ontwerpproces Entree van Oosterland hoeven we niet ver te zoeken. In de vorige jaar vastgestelde Dorpsvisie *Heerlijk Oosterland* is de entree van het dorp aangewezen als een van de sleutelprojecten die op korte termijn moesten worden opgepakt. De eerste stap van de belofte uit de Dorpsvisie wordt nu waargemaakt door het opstellen van een stedenbouwkundig schetsontwerp voor het entreegebied.

Wat was ook alweer de inhoudelijk aanleiding voor het schetsontwerp? Waarom is de aanpak van dit gebied een belangrijk sleutelproject voor het dorp?

Visitekaartje

Oosterland is meer dan het dorp aan de Rijksweg N59. De uitstraling van het entreegebied bij de verkeerslichten doet geen recht aan de bijzondere kwaliteiten van het achterliggende dorp. Dorpsbewoners hebben aangegeven dat ze graag af willen van het rommelige beeld. Ze willen de beeldkwaliteit van het totale gebied verbeteren en een stukje van het DNA van Oosterland zichtbaar maken, zodat ze trots kunnen zijn op de 'voorkeur' van hun geliefde dorp.

Veiligheid

Een ander belangrijk aspect is de verkeersveiligheid in het gebied. Die is op sommige punten onvoldoende te noemen. Met name het langzaam verkeer (voetgangers en fietsers) komt regelmatig in de verdrukking door het gemotoriseerde verkeer dat voor een groot deel uit vrachtauto's en ook bussen bestaat. Het verbeteren van de veiligheid voor alle verkeersdeelnemers staat hoog op de

prioriteitenlijst van het dorp en de gemeente. Hierbij moet natuurlijk wel rekening gehouden worden met de bestaande verkeerslichten (van Rijkswaterstaat). Die vallen buiten de scope van het ontwerp.

Mobiliteitshub

Vanuit de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) hebben gemeenten en de provincie Zeeland zich tot doel gesteld om een slim en duurzaam mobiliteitssysteem te realiseren, dat Zeeland bereikbaar houdt voor iedereen. Onderdeel van de strategie is dat de buslijnen niet meer door de dorpen rijden. De bushaltes worden, ook in Oosterland, vervangen door een mobiliteitshub (kortweg HUB) aan de rand van het dorp. Dit is de plek waar passagiers kunnen overstappen van Flex, auto of fiets naar de lijnbus. Deze HUB is onderdeel van het schetsontwerp voor het entreegebied. Voor de technische en programmatische uitwerking van de HUB is de studie uit november 2025 'Planontwikkeling HUBS gemeente Schouwen-Duiveland' door bureau LAP als vertrekpunt genomen.

Duurzaam ontwerp

Het plangebied ligt aan de rand van het dorp, maar heeft een moeizame ruimtelijke koppeling met de open groen- en waterstructuur die aan de westelijke rand van de aanwezige bedrijfsterreinen ligt. Deze structuur is destijds zorgvuldig ontworpen als onderdeel van het masterplan voor de verplaatsing van bouwbedrijf Boogert (2009). Het entreegebied kan de kwaliteit van deze groen- en waterstructuur benutten en versterken door de juiste koppelingen te maken en in te zetten op verdere vergroening van de Poort van Oosterland.

Sleutelproject Entree van Oosterland

Welkom in ons (H)eerlijke dorp!

Met de entree van Oosterland bedoelen we het gebied bij de verkeerslichten aan de N59. De uitstraling van het gebied is rommelig en doet geen recht aan het leuke dorp Oosterland. We willen voor dit gebied inzetten op opschonen en vergroenen van de omgeving en verbeteren van de verkeersveiligheid. We willen hiervoor kunst inzetten en informatie over het dorp verstrekken. Dit is ook de locatie waar bezoekers kennismaken met Oosterland.

(H)eerlijk OOSTERLAND

Dorpsvisie Oosterland 42

Fragment uit de Dorpsvisie Oosterland

Bestaande situatie bij de verkeerslichten N59 vanuit het dorp

Fragment uit de Dorpsvisie: sfeerbeeld nieuwe Entree van Oosterland

Aantallen uit de subsidieaanvragen:
Plek voor 8 fietsen
6 parkeerplaatsen

Bereikte aantallen:
Plek voor 24 fietsen
9 parkeerplaatsen

BOMEN

- B1: GLADSTRIA TRIACANTHOS FINEBIS
- B2: LINDODENDRON TULIPIFERA
- B3: ALNUS X SPARTHE
- B4: ULMIUS "COLUMBELL"
- B5: CARPINUS BETULUS "LUCAS"
- B6: QUERCUS ILEX
- B7: SEQUOIA DENDRON GIANTUM
- B8: TILIA CORDATA
- B9: POPULUS CANESCENS ENNIER

LEGENDA

- Asfalt
- Tegel 300x300x50mm dun halfsteenverband, kleur grijs
- BSS 200x300x80mm dun halfsteenverband, kleur rood
- KAP grasselementen vd Bosch Beton 200x150mm, 400x400mm
- Asfalt-Rood
- Groen

36 GEMEENTE SCHOUWEN-DUIVELAND

Fragment uit de studie Planontwikkeling Hubs

Bestaande situatie wanneer de bus het dorp uitrijdt

Analyse

Beeldkwaliteit

Wie op dit moment het dorp via het plangebied binnenkomt, begrijpt waarschijnlijk niet wat hij allemaal ziet. Er is sprake van overtollige verharding met redelijk wat achterstallig onderhoud, waarvan niet precies duidelijk is wat de functie is. Er staan veel objecten in en aan de openbare ruimte die de aandacht vragen (zowel positief als negatief). De hoeveelheid maakt het rommelig en er is geen sprake van afstemming in kleurgebruik of huisstijl in het gebied. Bovendien verwijzen de objecten niet naar het DNA van het achterliggende dorp.

Dit alles vindt plaats in een gebied waar juist veel gebeurt op het gebied van verkeersbewegingen. De weggebruiker krijgt al veel informatie te verwerken bij het drukke kruispunt met de N59.

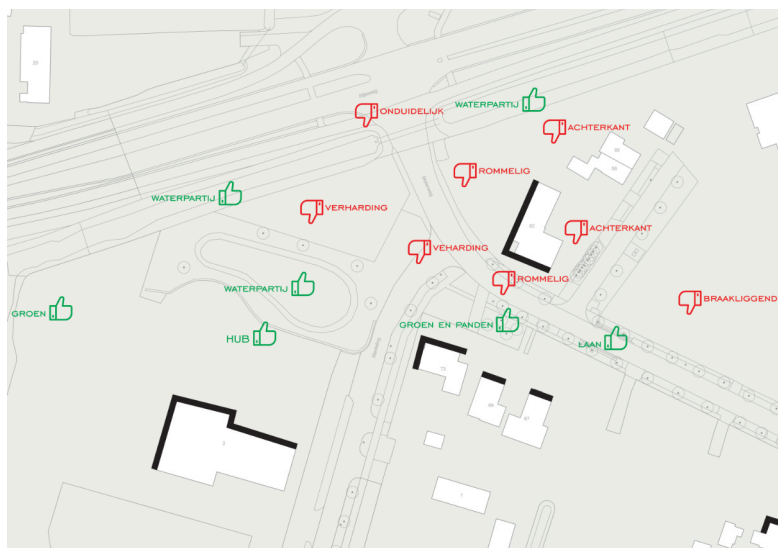
Een bijzondere kwaliteit is wel dat er vanaf de

rijksweg op sommige punten een fraai diep zicht naar het dorp mogelijk is, via de lange lijnen van de Molenweg en de Akker. Dit willen we versterken en behouden. Voor het schetsontwerp streven we het volgende na:

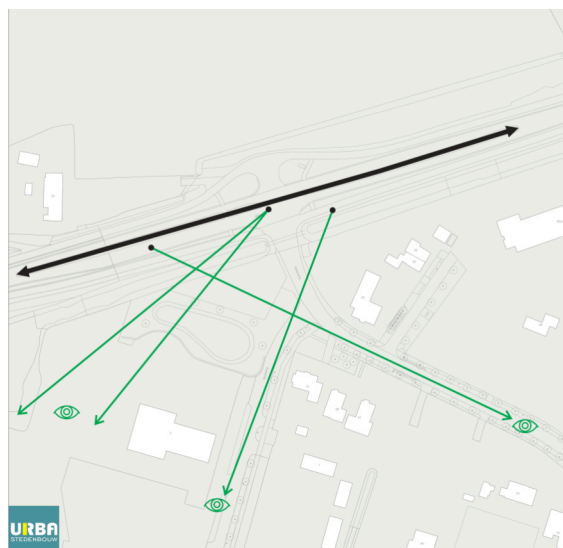
- Realiseren van een aantrekkelijk nieuw entreegebied voor het dorp met extra verblijfskwaliteit;
- Rust in de uitstraling van het totaalbeeld door afgestemd kleur- en materiaalgebruik;
- Helderheid in het kunnen begrijpen van de werking van het gebied;
- Zichtbaar maken van het DNA van Oosterland;
- Versterken van de zichtlijnen naar het dorp.

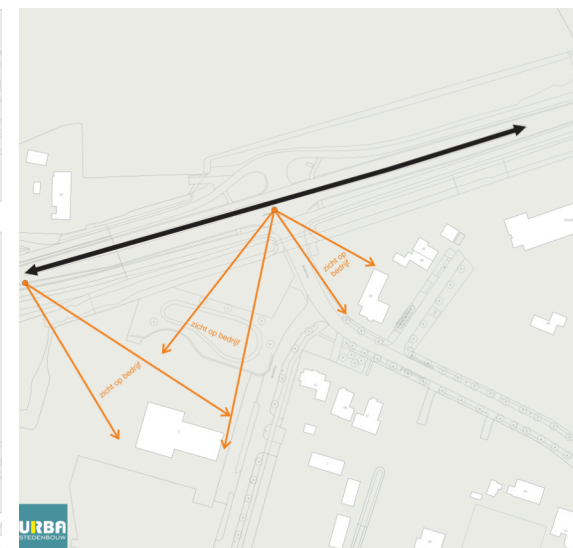
Verrommeling van het beeld in het plangebied

Sterke en zwakte punten in de beeldkwaliteit

Lange zichtlijnen het dorp in

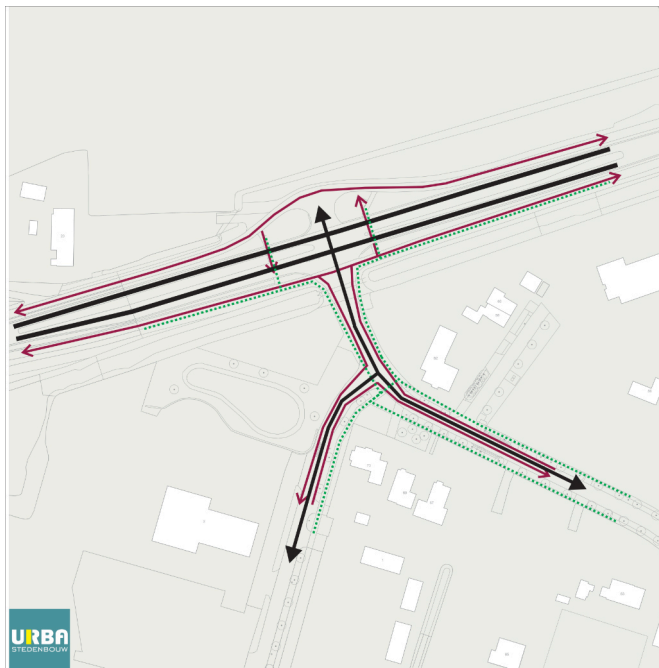

Zicht op de bedrijven

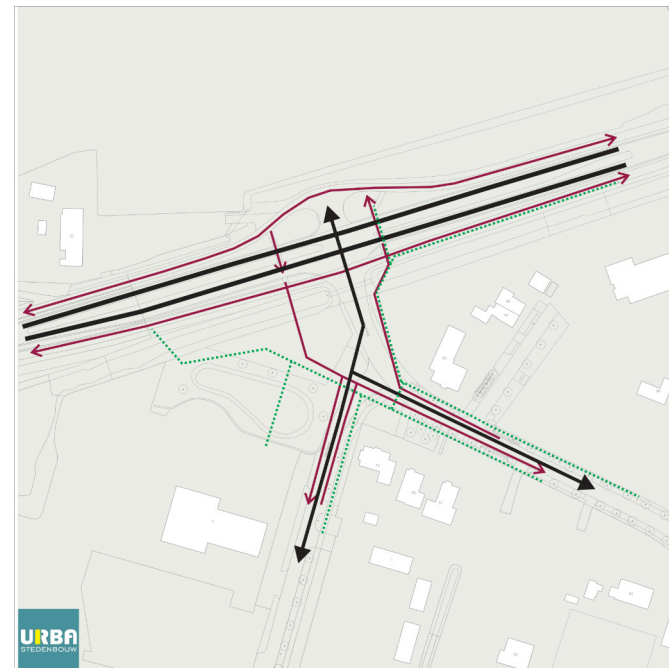
Verkeerssituatie

Het entreegebied krijgt dagelijks veel verkeer te verwerken. Naast de autobewegingen van en naar het dorp en de aanwezige horeca, zijn er ook twee bedrijventerreinen die ontsloten worden via dit gebied. Hierdoor is er ook relatief veel zwaar verkeer dat door het gebied rijdt. De voetgangers en fietsers komen er in de huidige situatie slecht vanaf. Voor deze weggebruikers is er vaak te weinig ruimte in het profiel en in sommige gevallen (bij de verkeerslichten) helemaal geen eigen plek of doorlopende route aanwezig. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- Vergroten van de verkeersveiligheid in het gebied;
- Door het uit elkaar halen van de verkeersstromen;
- Met extra aandacht voor veilige wandel- en fietsroutes van en naar Oosterland;
- Integraal meeontwerpen van de HUB;
- De verkeerstechnische situatie van de verkeerslichten blijft vooralsnog ongewijzigd (eigendom Rijkswaterstaat).
- Dit betekent onder andere dat de fietsers die het dorp uitkomen aan de oostkant van de VRI oversteken. Aan de westkant van de VRI is de fietsrichting het dorp in.

Bestaande verkeersafwikkeling

Gewenste verkeersafwikkeling: stromen uit elkaar halen

Fietsers komen nu vaak in de knel bij de verkeerslichten

Deelgebieden

Uit de analyse van het gebied is gebleken dat de verschillende functies die het entreegebied heeft (verblijven, doorrijden, visitekaartje, pitstop, OV Hub, ontvangst) vaak met elkaar in conflict zijn of elkaar in de weg zitten. In het schetsontwerp zal daar richting aan gegeven moeten worden. De oplossing is het uit elkaar halen van diverse verkeersstromen en het helder indelen van het gebied. De nieuwe ruimtelijke opzet laat zich het beste vertalen in een conceptuele hoofdopzet zoals die hiernaast is weergegeven. Door het uit elkaar halen van de verkeersstromen verbetert de verkeersveiligheid en ontstaan er fraaie en veilige doorgaande routes voor fietsers en voetgangers.

Belangrijk is dat het ontwerp uitgaat van een aantrekkelijk decor met groen en water in de hoofdrol. Deze elementen gebruiken we om verder structuur aan te brengen en om een aantrekkelijke openbare ruimte te creëren.

Ook het terrein van de horeca wordt in overleg met deze ondernemer, meegenomen in het ontwerp.

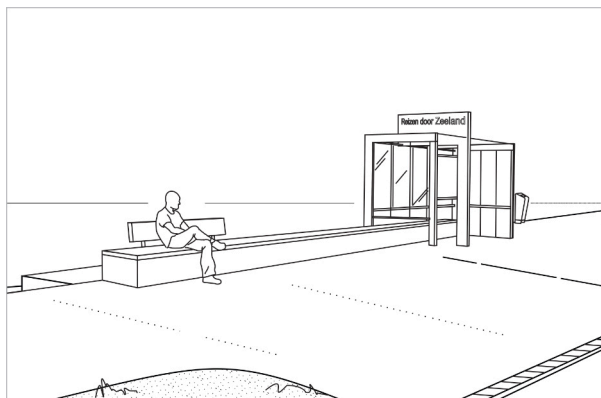

Ruimtelijke hoofdopzet van het ontwerp

Ontwerp

Het schetsontwerp laat een aangenaam beeld zien van een gebied waar je veilig doorheen gaat of waar je even bij de horeca stopt als je iets wilt eten of drinken. De hoofdrol is nu weggelegd voor het langzaam verkeer. Vanaf de verkeerslichten kun je over een vrijliggend fietspad aan de westkant het dorp inrijden en aan de oostkant het dorp uit. Het westelijke fietspad doorsnijdt de ruime waterpartij en geeft misschien wel aanleiding om even af te stappen en van het uitzicht te genieten op de grote vlonder. Op de fiets steek je veilig over en heb je voorrang in de richting van het dorpshart. Aan de kant van de horeca (oostzijde) wordt het fietspad van de weg gescheiden door kleurrijke plantvakken wat de fietsers extra veiligheid geeft.

De wandelaar maakt gebruik van een eigen pad. Dit pad ligt in het verlengde van de Molenweg. Het pad voert langs de nieuwe HUB, de grote vlonder en het water en kruist uiteindelijk de waterpartij met een eigen brug. De voetgangersgebieden zijn herkenbaar door het materiaalgebruik (gele mix) wat in het hele plangebied voor voetgangersgebieden wordt toegepast. Onderweg

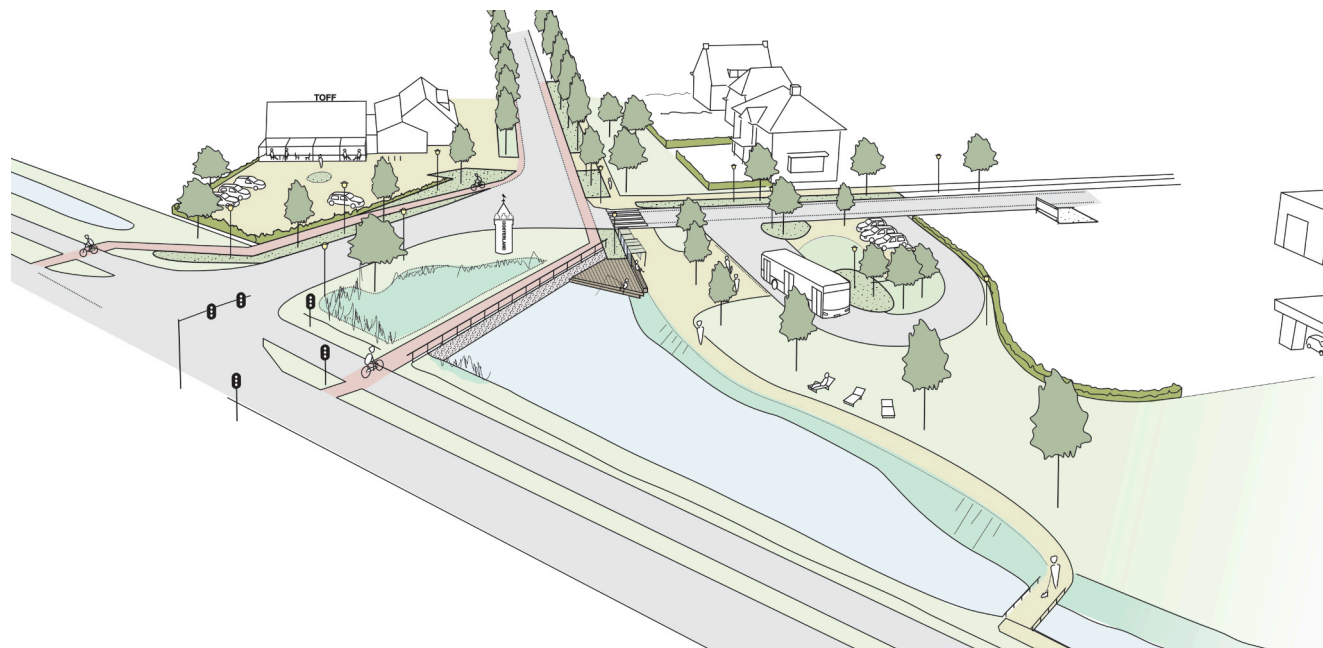

Suggestie integratie abri met bank en vlonder

kun je even van de zon genieten op een van de ligstoelen aan de waterkant. Het water heeft een ruime maat, waardoor de rijksweg gevoelsmatig verder weg ligt.

De nieuwe opstapplaats voor de bus is opgenomen in het totale ontwerp. De wachtruimte met abri en fietsenstalling (conform de huisstijl van de gemeentelijke hubs), ligt goed bereikbaar en centraal in het netwerk van paden en wegen. Het meubilair vormt een geheel met de vlonder aan het water en het informatiepunt over het dorp. De parkeerplaatsen voor de HUB liggen in het midden van de draaicirkel die de bus hier maakt en zijn bereikbaar vanaf de Akker. Ook hier bepalen de kleurrijke plantvakken en nieuwe bomen het aangename, groene beeld.

Centraal in het gebied, op een goed zichtbare plek aan de hoofdentree wordt straks de aandacht van het langsrijdende verkeer getrokken door beeldende

3D impressie van het schetsontwerp

kunst. Het kunstwerk vertelt een boeiend verhaal over het achterliggende dorp en daagt bezoekers uit om meer van Oosterland te willen weten. Ook 's nachts is dit kunstwerk goed zichtbaar door de geïntegreerde verlichting. Echt een visitekaartje voor het dorp.

De situatie bij de broodjeszaak is gewijzigd. De inrit naar het terrein is verlegd naar de Molenweg. Dit is niet alleen veiliger voor de bezoekers van de horeca, maar geeft ook meer opstelruimte voor autoverkeer bij de verkeerslichten. Doordat de inrit nu aan de zuidkant van het perceel ligt, kan het parkeerterrein efficiënter worden ingedeeld ten gunste van de parkeercapaciteit. Dit gedeelte blijft ook in de toekomst particulier eigendom.

De nieuwe bomen ondersteunen het diepe zicht in het dorp. Ze zorgen ervoor dat de bestaande laanbeplanting visueel uitwaaiert richting de rijksweg.

Kunstwerk als aantrekkelijk welkom

Referentiebeelden voor een kunstwerk bij de Entree van Oosterland

- Asfalt rijbaan
- Rood asfalt - fietspad
- Gebakken klinker, warmgeel
- Parkeervak met doorgroeisteen
- Gras
- Waterpartij
- Bloembollen
- Plantvak - GreentoColour A
- Plantvak - GreentoColour B
- Plantvak - bodembedekker
- Oevervegetatie
- Lage haag, max 1 meter
- Bestaande boom
- Nieuwe boom
- Bebouwing Hub
- Voetgangersbrug (hout/corten)
- Houten vlonder met bank
- Voetgangsoversteekplaats
- Loungestoel " Rough & Ready"
- Informatiepaneel (corten)
- Kunst 'de Poort van Oosterland'
- Kunstobject Toff
- Fietsenbeugels
- Verlichtingsarmatuur
- Keerwand schanskorf met leuning

Inrichtingsplan - schetsontwerp

Getekend: M. van der Neut
 Versie: 25 Juni 2026
 Schaal: 1 op 250
 Formaat: A1

URBA
 STEDENBOUW

Schetsontwerp Entree van Oosterland

Materialen

Gebakken klinker mix
asfalt in fietspad en rijbanen

Cortenstalen opsluitbanden
en hout in brugleuning

Houten vlonder, schanskorven
en informatiebord

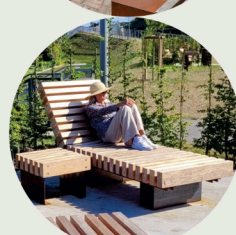
houten banken en
abri bij de Hub

Plantvakken in
kleur wit-geel-groen

Groenblijvende hagen
en inheemse bomen
(soorten nader bepalen)

We kiezen voor robuuste materialen die tegen een stootje kunnen op deze plek aan de rand van het dorp. Maar we kiezen ook voor kwaliteit, herkenbaarheid en een vriendelijke uitstraling in het plangebied.

De verhardingen moeten comfort bieden aan de gebruikers. De wegen zullen ook in de toekomst zwaar worden belast door auto's, vrachtwagens en elektrische bussen. Dit betekent dat we de rijbanen uitvoeren in donker asfalt. De fietspaden en fietsstroken zijn herkenbaar door de rode asfaltkleur.

In de gebieden voor voetgangers kiezen we voor een warm gele mix met gebakken klinkers. Deze kleur komt ook terug in de openbare ruimte binnen de dorpskern. De vlonder is helemaal van FSC hout en de zitelementen bestaan uit een combinatie van hetzelfde hout en cortenstaal. Dit staal gebruiken we ook in andere elementen zoals de brugleuningen, informatiebord en enkele opsluitbanden bij de plantvakken. De verlichtingsarmaturen zijn zwart gepoedercoat en passen we toe op afwisselend hoge (langs de rijbaan) en lagere (langs de paden - paaltop) masten.

De beplanting in de vakken is samengesteld op basis van een mix van GreentoColour (of vergelijkbaar). Een mix van gele en witte kleuren vormt de basis. In de randen en aan de waterkant geven riet, kruiden en bloembollen in alle seizoenen kleur aan de grasbermen. De nieuw te planten bomen kunnen tegen een stootje (water, wind, strooizout) en passen bij het bestaande landschappelijk beeld van de dorpsrand.

De soortkeuzes worden later nader bepaald in een nog op te stellen beplantingsplan.

Colofon

Project:

250001 - Entree van Oosterland

Auteur:

Miranda van der Neut - van Wagtendonk

URBA stedenbouw

Versie:

juli 2026

Status:

Stedenbouwkundig schetsontwerp

Met dank aan:

Medewerkers gemeente Schouwen-Duiveland

D2C Infra

Sweco Nederland

Axeslestraat 2, Zaamslag

www.urba-stedenbouw.nl

telefoon: 06 -21 13 50 87

e-mail: urbastedenbouw@gmail.com